

Ukraina õpilaste õppeaasta lõpetamine ja õpingute jätkamine 2022. aasta septembris

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Millest räägime?

- Ukraina laste õppeaasta lõpetamine
- Ukraina laste õppima asumine järgmisel haridustasemel
- Õppekorralduslikud soovitused uueks õppeaastaks
- Mitteformaalse õppimise võimalused
- Info UA õpilaste õppekohtadest

Statistika

02.05 seisuga:

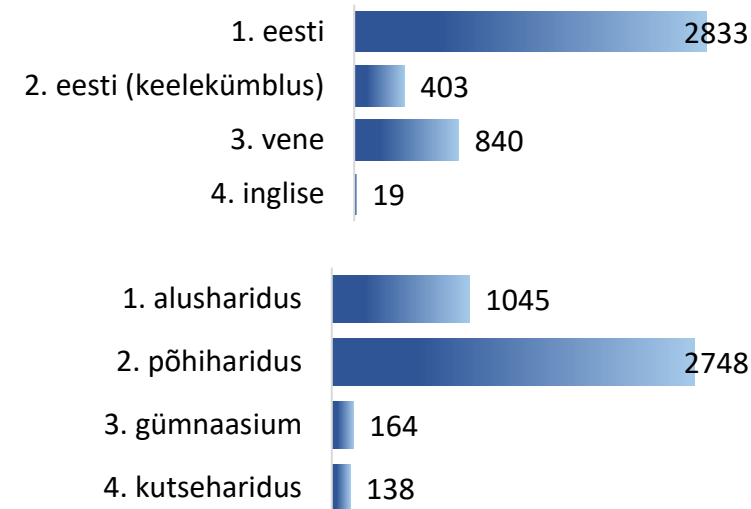
- Õpib Eesti koolides (on EHISes registreeritud) **4095** Ukraina sõjapõgenikku.
- **47%** nendest õpib Tallinnas, 10% Tartumaal ja 8% Läänemaal. Ülejäänud maakondades õpib kokku 35%.
- Eesti keeles õpib **69%** sõjapõgenikest, **21% vene keeles**, 10% keekekümbuses ja 1% inglise keeles.
- Alushariduses õpib 26%, põhihariduses 67%, gümnaasiumis 4% ning kutseõppeasutustes 3%.
- PPA piiriületusandmete alusel on Eestisse jõudnud **12 312** kuni 19aastast Ukraina sõjapõgenikku.
- Üle Eesti on alus- ja üldhariduses hetkel kokku **14 422** vaba kohta (õppeaasta lõpuni).
- Kõige suurem osa KOVide esitatud vabadest kohtadest on täidetud Harju-, ja Saaremaal.

KOVide poolt esitatud vabade kohtade täitumine

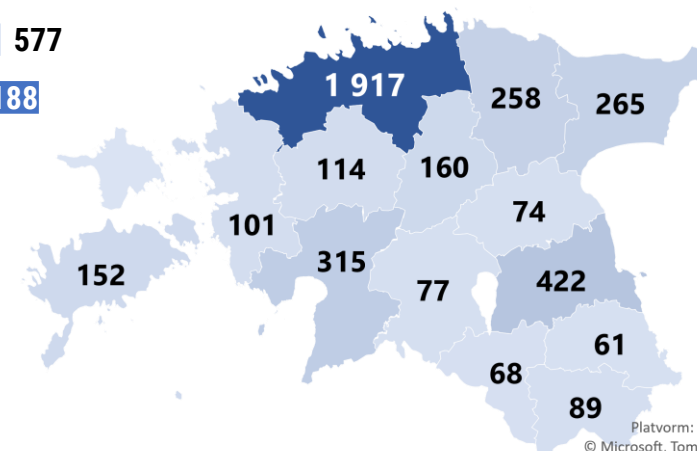

■ Täidetud
■ Vabad

EHISes registreeritud UA sõjapõgenike jaotumine

EHISes registreeritud UA sõjapõgenike paiknemine

UA põhi- ja keskkhariduse lõpetamine

- **9. ja 11. klassi lõpetamine**
  - UA ministeerium on andnud välja lõpetamise kohta määruse, mille kohaselt määrab Ukraina ministeerium erinevates Ukraina rajoonides kontaktisikud, kellele saab saata soovi (e-posti teel) 9. või 11. klassi lõputunnistuse saamiseks.
  - Konkreetsete kontaktisikute nimekirja, kellega erinevates piirkondades ühendust võtta, edastame esimesel võimalusel.
- **Kui noor on Eestis juba vastu võetud gümnaasiumi 11. klassi, siis sõltumata sellest, kas ta lõpetab Ukraina haridussüsteemis keskkhariduse või mitte, saab jätkata gümnaasiumiõpinguid Eestis (nii 12. klassis kui ka individuaalse õppekavaga vajadusel pikemalt)**

- Tunnistuse vormi otsustab kooli õppenõukogu.
  - Oleme kriisitingimustes andnud sõnumi ja ootuse korraldada UA õpilaste õppetegevus võimalikult paindlikult ja kasutada mitteeristavat hindamist ning sõnalist kirjeldavat tagasisidet.
  - Klassitunnistuse väljastamisel saab hoida sama joont ning väljastada tunnistus õppes edenemise kirjeldusena.
  - Kui õppijat on hinnatud numbriliselt, saab tunnistusel kajastada seda infot.
  - Nii eKoolis kui ka Stuudiumis on kirjeldava sõnalise hinnanguga tunnistuse loomine tehniliselt võimalik.
-
- Õppeaasta lõpus on vajalik UA õpilasega läbi viia **arengut toetav vestlus**, mille käigus selgitatakse, mis on tunnistusel, kuidas õpilane on seni edenenud ning arutatakse õpingute jätkamist. Õpilased, kes seni ei ole klassidesse määratud, peaksid sügisest kindlasti klassi määratama.

Klassi lõpetamine

Tunnistusel on soovitatav kajastada järgmist info:

- Millises õppevormis laps õppis?
- Millised tunnid toimusid UA distantsõppes, millistes tundides ja kui suures mahus osales kohapealses koolis?
- Millistes huviringides/noorsootöös osales?
- Üldine hinnang õppija edenemisest?

Ukraina ministeeriumi ootus on, et tunnistuse juures oleks võimalusel tõlkega lisaleht.

Lasteaiast põhikooli (1. klassi) astumine

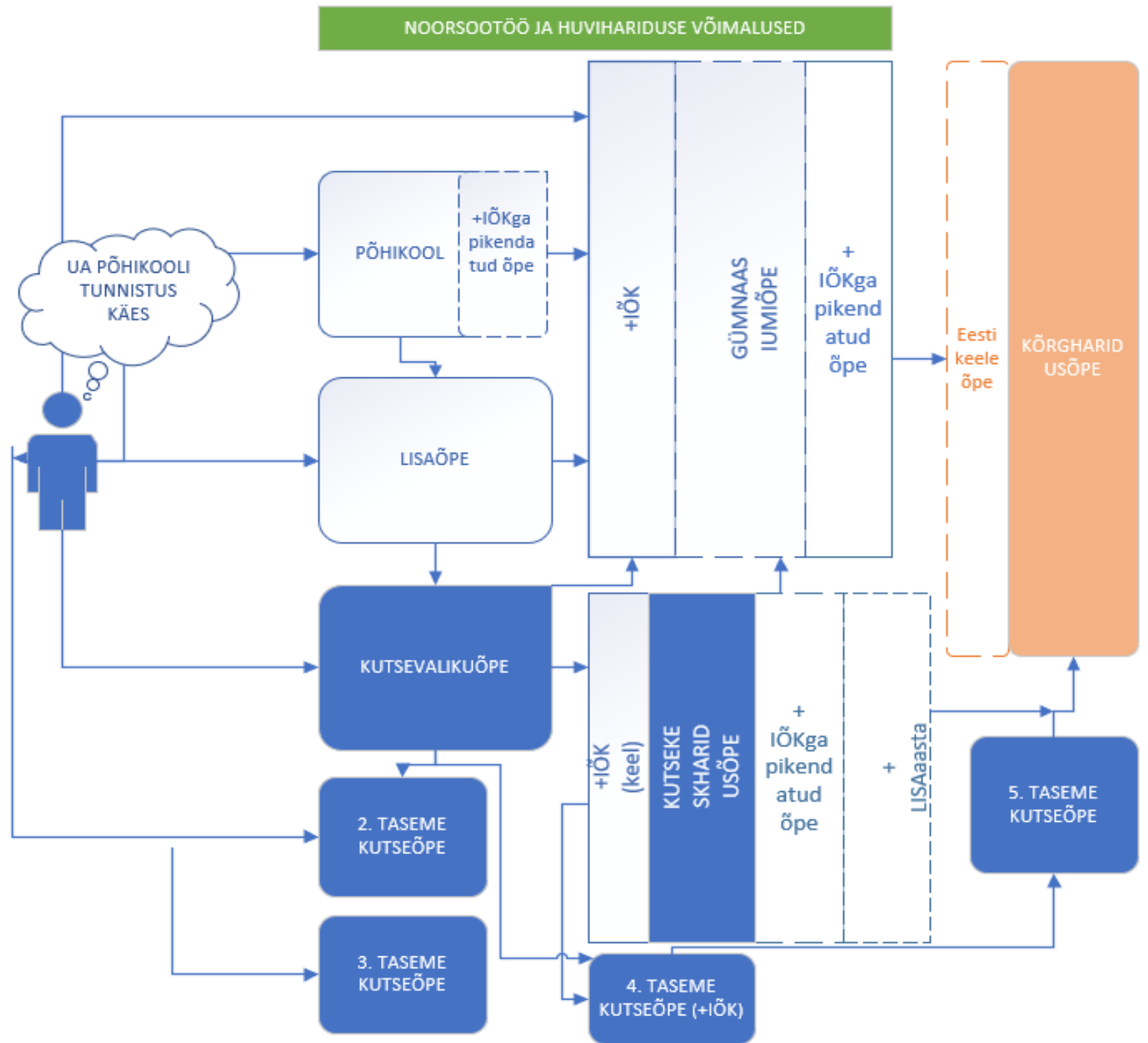
- Eestis on **koolikohustuslik laps** (sh välisriigi kodakondsusega või määratlemata kodakondsusega isik), kes on saanud enne **käimasoleva aasta 1. oktoobrit 7-aastaseks**.
- Kõik Eestis lasteaias käivad või ka mitte käivad **Ukraina lapsed**, kes saavad enne 2022. aasta 1. oktoobrit 7-aastaseks, peavad Eestis üldhariduskooli õppima asuma.
- Ukraina lapsed, kes läheksid Ukrainas **1. klassi 6-aastaselt**, käivad Eestis lasteaias kooliks **ettevalmistavas rühmas** kuni koolikohustuse tekkimiseni. **Lapse arengut ja koolivalmidust hindab lasteaias õppekavajärgselt õpetaja**. Kui laps lasteaeda minna ei soovi, soovitame lapsel käia eelkoolis või kooliks ettevalmistaval kursusel.
- Lapsed, kes on **Ukrainas juba alustanud õppimist 1. klassis** ja on Eestisse saabudes ühinenud 1. klassiga, võivad kokkuleppel kooli ja lapsevanemaga jätkata võimetekohaselt 2. klassis või alustada uuesti 1. klassis, et keskkonnaga kohaneda ja eesti keelt õppida.
- Kui Ukrainast saabunud laps on saanud 7-aastaseks ning on koolikohuslane, kuid ei ole valmis üldhariduskoolis õppima asuma, jätkab laps koolivälise nõustamismeeskonna otsusel lasteaias või osaleb võimalusel eelkoolis või kooliks ettevalmistaval kursusel. Kooliks ettevalmistuse üks osa peaks niisugusel juhul kindlasti olema eesti keele õpe.

Kui Ukraina õpilasel on põhikooli tunnistus käes

...ja vajab täiendavat aega keeleõppeks, tasandusõppeks, edasise õpitee otsuseks:

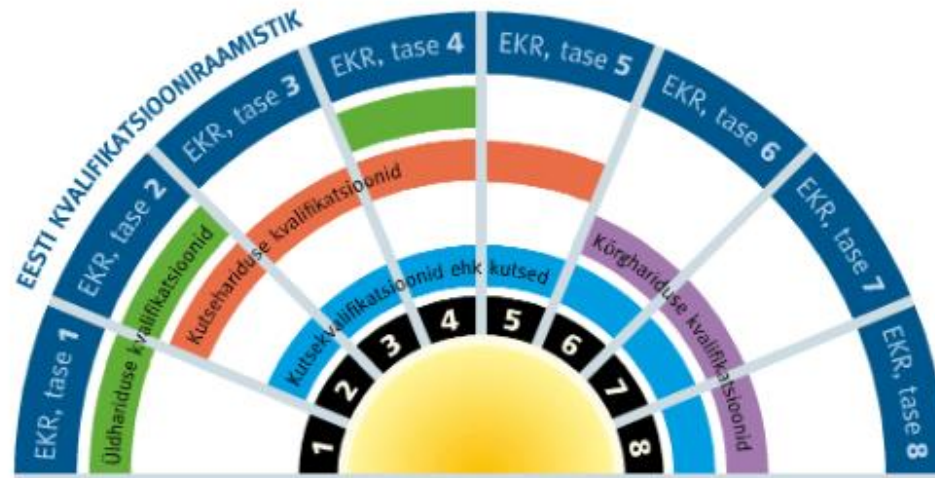
1. Saab jätkata Eesti põhihariduse omandamist 9. klassis, kui on kevadel kooli vastu võetud (+ vajadusel IÕKga pikendatud õpe).
2. Kutsevalikuõpe – tasemeõppe õppekava, mille eesmärgiks on edasise õpitee otsuse kujunemise toetamine, sh keeleõpe, praktiliste oskuste õpe ja vajadusel tasandusõpe põhiainetes.
3. Lisaõpe (PGSi muudatus on VV heakskiidul liikunud Riigikokku ja võib juhtuda, et sügisel avaneb võimalus rakendada lisaõpet välisriigist tulnud õppijale nii põhikooli- kui ka gümnaasiumi juures vastavalt koolipidaja võimalustele).

Paindlikud üleminekud formaalhariduses

Õppimisvõimalused kutsekoolis

- Eestis on **kutseõppe** tasemeõppe võimalusi **neljal erineval** kvalifikatsiooniraamistiku **tasemel**:
  - **2. ja 3. taseme** õppekavadel **puudub haridusnõue** õpingute alustamiseks;
  - **4. taseme** õppekavadel on nii **kutsekeskhariduse** õppekavad kui ka keskhariduse komponendita **erialaõppe** õppekavad;
  - **5. tasemel** õppima asumise eelduseks on **keskharidus** või eelnev valdkonna erialaõppe lõpetamine 4. tasemel.

Eesti kvalifikatsioonid paigutuvad ja on võrreldavad Eesti kvalifikatsiooniraamistikus (EKR)

Info kutseõpingute kohta

- Kui on soov kas alustada või jätkata **kutseõpinguid**:
  - Pöörduda **Töötukassa karjääriteenuste** poole: infotelefon 15 501; info@tootukassa.ee.
  - Pöörduda otse **kutseõppeasutusse** (<https://haridusportaal.edu.ee/%C3%B5ppimine>
<http://www.kutseharidus.ee/oppimisvoimalused/koolid/>)
    - 2. taseme kutseõppe õppekava toetab erialaõpingute otsuse tegemist, vajadusel tasandusõpe ja praktiline erialadega tutvumine – kuni üks aasta.
    - Kutseõppeasutused pakuvad **kutsevalikuõpet** (sh HEV õppija).
    - Kaasnevad kõik õpilase staatusega seotud garantiid (toetused jm).
    - Kutsevalikuõppe õppekava on 18 kutseõppeasutusel üle Eesti.

Kutsevalikuõpet pakkuvad koolid

- Tallinna Kopli Ametikool
- Rakvere Ametikool
- Valgamaa Kutseõppekeskus
- Viljandi Kutseõppekeskus
- Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskool
- Pärnumaa Kutsehariduskeskus
- Võrumaa Kutsehariduskeskus
- Tartu Kunstikool
- Tallinna Teeninduskool
- Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus
- Kuressaare Ametikool
- Röpina Aianduskool
- Järvamaa Kutsehariduskeskus
- Luua Metsanduskool
- Tartu Rakenduslik Kolledž
- Hiiumaa Ametikool
- Haapsalu Kutsehariduskeskus
- Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool

Vastuvõtt gümnaasiumisse

- Muutmisel on ministri määrus, millega avaneb nii **üldharidus- kui ka kutsekoolidel** võimalus muuta oma vastuvõtukordasid hiljem, kui märtsikuine tähtaeg ette nägi:
  - UA põhikooli lõpetajatel võib minna lõpudokumentide kättesaamisega aega ning need ei pruugi olla vormistatud kohe vastuvõtu protsessi sobivatena, seetõttu oleks vajalik muuta oma vastuvõtutingimusi ja korda viisil, mis võimaldaks nt lõpudokumente esitada paindlikumas ajaraamis.
  - Juhul kui leitakse võimalus luua juurde gümnaasiumis UA õppekohti, annab määrus võimaluse seada eraldi vastuvõtutingimused.

Õppekorralduslikud soovitused järgmiseks kooliaastaks

Sobiv, võimete- ja eakohane lahendus leitakse kooli, õpilase ja lapsevanema kokkuleppel. Lahendus sõltub õppija senisest õpirajast:

- Kui õpilane on juba asunud õppima Eesti õppekaval, saab jätkata jõukohases klassis (kas samas klassis või liigub edasi, vajadusel IÕK).
- Kui õpilane on osalenud nii UA distantsõppes kui ka Eesti kooli poolt pakutud erinevates tegevustes, jätkab õpinguid Eesti õppekaval jõukohases klassis individuaalse õppekava alusel.
- Kui õpilane ei ole osalenud kooli juures tegevustes (ei ole EHISes), asub õppima Eesti õppekaval jõukohases klassis individuaalse õppekava alusel.

On väga oluline, et uuel kooliaastal jõuavad kõik UA lapsed ja noored meie haridussüsteemi! Kõik lapsed peavad olema EHISes registreeritud!

Sisseastumine Eesti kõrgkooli

- Kõrgharidusõppe I astmele (bakalaureuse- ja rakenduskõrgharidusõppesse) on õigus kandideerida isikul, kellel on **keskharidus** või sellele vastav kvalifikatsioon. (2022/2023. õa vaid UA lõputunnistus.)
- Kõrgkoolil on õigus kehtestada täiendavad õppesse vastuvõtu tingimused, sealhulgas õppekeele taseme miimumnõuded. Täpsemat infot vastuvõtutingimuste kohta jagavad kõrgkoolid.
- Eesti kõrgkoolid pakuvad õppekohti UA päritolu ajutise kaitse saanud isikutele
  - eestikeelsetel õppekavadel koos eesti keele süvaõppe aastaga (vaid osad kõrgkoolid),
  - ingliskeelsetel õppekavadel,
  - venekeelsetel õppekavadel (2 erakõrgkooli).
- Vastuvõtt võõrkeelsetele õppekavadele **Eesti kõrgkoolides on valdavalt pikendatud UA päritolu kandidaatidele 1. juunini**. Vastuvõtt eestikeelsetele õppekavadele **juunis**.
- Kui keskharidus on omandatud välisriigis, annab hinnangu kõrgharidusele juurdepääsu kohta Eesti ENIC /NARIC Keskus.

Sisseastumine Ukraina kõrgkooli

- Ukraina korraldab **kesksed vastuvõtukatsed** UA kõrgkoolidesse sisseastumiseks.
- Bakalaureuseõppesse astumiseks peavad kandidaadid sooritama **riikliku testi** (ingl k *National Multi-subject test / NMT*), mis keskendub **kolmele õppeainele**:
  - ✓ ukraina keel
  - ✓ matemaatika
  - ✓ Ukraina ajalugu
- Testi sooritamiseks tuleb **registreeruda**, kuid see keskkond on UA poolt alles välja töötamisel.
- Test sooritatakse **kontrollitud keskkonnas** (arvutiklassis) *online* testina.
- Ukraina on **palunud EU riikidelt abi** sissastumiseksamite läbiviimisel. Leiame võimalused testi sooritamiseks Eesti kõrgkoolides või riigikoolides.
- Ukraina kvaliteediagentuuri veebilehel on võimalik tutvuda riikliku testi [demonstratsioonivariandi](#) või [online versiooniga](#).

Mitteformaalse õppimise võimalused

Noortevaldkonnas pakutud tegevustes osalemine **ei sõltu edenemisest formaalhariduses**, st noorsootöö ja huvihariduse, -tegevuse võimalused on noorele avatud nii koolis käies kui ka kooli lõpetamisel.

Ukraina noorte osalemine noorsootöös, huvihariduses ja -tegevuses aitab **luua sildu erinevast kultuuriruumist ja erineva emakeelega noorte vahel ning toetab eestikeelse suhtlusjulguse** kujunemist ja **kohalikku kogukonda** sisselamist.

Noorsootöös ja huvihariduses osaledes **on kasulik hoida alles tunnistused** (nt Noortepass) tegevuses osalemise ja õpitulemuste (nt huvihariduses) kohta, sest need võivad osutada oluliseks õpitu arvestamisel järgmistel haridustasemetel või töö otsimisel.

Noortegarantii (kohalikul tasandil seire + mobiilne noorsootöö) pakub **proaktiivselt tuge NEET-olukorras ja ka NEET riskis noorteni jõudmiseks**.

Mitteformaalse õppimise võimalused

Kohalikel omavalitsustel peaks olema **aja- ja asjakohane ülevaade**, millistes piirkonna huvihariduse, huvitegevuse ja noorsootöö võimalustes saavad Ukraina noored osaleda, ning toimiv lahendus osalemise võimaluste tutvustamiseks.

Riiklikud **toetusmeetmed** soodustavad juba täna Eesti noortele lisaks UA noorte kaasamist.

Noortevaldkonna **infoallikad**: Teeviit.ee jagab **noortele** usaldusväärset ja kallutamata infot. Mai lõpuks lisandub ukrainakeelne noorteinfo. [Harno blogis](#) noppeid Ukraina noortest ja noorsootööst.

Maleva- ja laagrikorraldajad on planeerinud kohti Ukraina noortele. **11.05.** toimuv infotunnis täpsem info eesti keele ja integratsioonilaagrite meetme kohta.

[ENL](#) (Eesti Noorteühenduste Liit) on koondanud info **rahvusvahelistes organisatsioonidest**, mis on valmis Ukraina noori kaasama.

05.05. kell 10:00 – 12:30 korraldab Harno noorteseire andmeseminari „**Ukraina noor läbi andmete prisma**“. Seminar toimub veebis. Lisainfo ja registreerumine: <https://haridusportaal.edu.ee/noorteseire#noorteseire-andmeseminar>

Info UA õpilaste õppekohtadest

- UA sõjapõgenike EHISesse registreerimine – EHISes UA märke
- **Paljud koolikohustuslikus eas olevad UA sõjapõgenikud ei ole veel Eesti kooli jõudnud.**
- **Vabade kohtade info peab olema võimalikult täpne ja pidajate andmekvaliteedist sõltub planeerimise edukus.**
- Koolides töötavate Ukraina sõjapõgenikkude kohta saame kõige kiiremat infot igareedesest **koolide küsitlusest.** – Korrektsed andmed!
- **Elukoharegistreeringu on teinud vaid umbes pooled põgenikest, kes Eestisse on jäänud.**
- Hoidudesse suunatud laste hariduskulusid hüvitatakse **KOvide poolt edastatud andmete põhjal** otse hoidude pidajatele. Andmeid küsime kolm korda:
  - esimene andmekorjeperiood 24. veebruar – 31. mai, andmete edastamine 6. juuniks;
  - teine andmekorjeperiood juuni-august, andmete edastamine septembris;
  - kolmas andmekorjeperiood september-detsember, andmete edastamine jaanuaris 2023.

Täname!

Hoiame kontakti

info@hm.ee

[@haridusministeerium](https://www.facebook.com/haridusministeerium)

[@haridusmin](https://twitter.com/haridusmin)